Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Chynowie według stanu na dzień 31.12.2017 roku

1. Wprowadzenie

1) Podstawa sporządzenia informacji

Niniejszą informację sporządzono na podstawie obowiązujących Zasad Polityki Informacyjnej Banku Spółdzielczego w Chynowie- Uchwała Zarządu Nr 65/2016 z dnia 22.11.2016r., Uchwała Rady Nadzorczej Nr 17/2016 z dnia 22.11.2016r. oraz zgodnie z obowiązującym na datę sporządzenia informacji stanem prawnym.

2) Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy w Chynowie, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Chynowie ul. Główna 62, zarejestrowanym pod numerem KRS 0000065080 przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2017 roku, zwany dalej dniem sprawozdawczym.
2. W 2017 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
   Bank Spółdzielczy w Chynowie.
3. Według stanu na dzień sprawozdawczy Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

2. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR art. 435)

1) strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank określił w Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Chynowie.

Strategia określa:

a) strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem, podział zadań na trzy linie obrony;

b) zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem;

c) schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku;

d) ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych;

e) ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka;

f) organizację systemu informacji zarządczej

g) cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji;

h) generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka – apetyt na ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na podstawie wewnętrznych procedur opracowanych przez Zarząd Banku, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za ryzyka istotne.
Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych.

Do podstawowych istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:

a) ryzyko kredytowe;

b) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli;

c) ryzyko koncentracji;

d) ryzyko płynności;

e) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;

f) ryzyko kapitałowe;

g) ryzyko braku zgodności.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;

2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;

3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 10%.

4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 30 %;

5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego poprzez:

a) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;

b) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;

c) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym

d) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym ;

e) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 65% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania .

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;

2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR;

3) budowę, weryfikację i aktualizację Zasad zarządzania ryzykiem koncentracji;

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji poprzez:

a) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;

b) ograniczenie kredytowania klientów oraz grup powiązanych klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 17% uznanego kapitału;

c) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;

2) racjonalizację kosztów;

3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;

4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;

5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego poprzez opracowanie i wdrożenie:

a) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;

b) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zrządzanie ryzykiem operacyjnym;

c) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);

d) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;

e) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;

f) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;

2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,

3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia" wynoszącym 30 dni.

Bank realizuje cele strategiczne e zakresie ryzyka płynności poprzez:

a) realizowanie strategii finansowania;

b) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;

c) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;

d) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;

e) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;

f) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku ;

g) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;

h) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;

i) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;

j) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności

w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;

2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;

3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie stopy procentowej poprzez:

a) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;

b) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 5% sumy bilansowej;

c) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:

- stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
- oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);

d) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

Cele strategiczne dotyczące ryzyka kapitałowego zostały określone w obowiązującej w Banku, zatwierdzonej przez Rade Nadzorczą, strategii dotyczącej zrządzania i planowania kapitałowego.

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego;
4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier ;
5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I;
6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 58,50%;

7) dążenie do struktury funduszy Tier I bez tworzenia kapitału rezerwowego;
8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
9) przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
10) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji;
12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi ;

2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;

3) dążenie i dbałość o:

a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,

b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,

c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,

d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank,

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności poprzez:

a) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;

b) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;

c) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;

d) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2) struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

Podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Chynowie.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

- **Rada Nadzorcza** w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:

1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziomu ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem obowiązków przez Zarząd;
8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;

ponadto:

9) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka.

- **Zarząd** w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategia zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem, w tym:

1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
4) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział

realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;

5) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;

6) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;

7) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;

8) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;

ponadto:

9) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość. (poprzez zatwierdzenie zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka istotnego, w których to zasadach są określane limity)

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w niniejszej strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

3) Zakres i charakter raportowania i pomiar ryzyka

Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Chynowie, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowania do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka

zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

4) Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka

W celu zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka w Banku Spółdzielczym Chynowie stosuje się szereg limitów pozwalających na dywersyfikację ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.
Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość ustala Zarząd w odpowiednich procedurach. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku, określonego w planie ekonomiczno-finansowym. Zarząd w wewnętrznych regulacjach określa sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów.

3. Zakres stosowania wymogów Rozporządzenia CRR (art. 436)

Na dzień 31.12.2017r. Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

4. Fundusze własne

Fundusze własne stanowią źródło finansowania działalności Banku i są gwarancją rozwoju. Stanowią również zabezpieczenie w przypadku poniesienia straty przez Bank. Wartość funduszy własnych jest wyznacznikiem poziomu stabilności finansowej Banku, co przekłada się na stopień bezpieczeństwa prowadzonej działalności oraz zaufania Klientów Banku.

Wysokość funduszy własnych (kapitał uznany) Banku wyznaczana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE a dnia 26.06.2013r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi

(CRD IV). Na fundusze własne Banku składał się kapitał podstawowy Tier I. kapitał dodatkowy Tier I oraz kapitał Tier II.

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2017 roku.

Rodzaj funduszu	**Kwota funduszy (w tys. zł.)**
Kapitał Tier I	15467
Kapitał podstawowy Tier I (CET I) Fundusz udziałowy Fundusz zasobowy Skumulowane inne całkowite dochody	15483 180 15268 35
Odliczenia od kapitału podstawowego Tier 1 (CET 1) (-) wartości niematerialne i prawne (-) inne korekty w okresie przejściowym w	-16 -9 -7
Kapitał dodatkowy Tier I (AT I)	x
Kapitał Tier II	x
Razem fundusze własne (łączny uznany kapitał)	**15467**
Wskaźnik kapitałowy	**32,10**

5. Wymogi kapitałowe (CRR art. 438)

1) Metody wyliczania wymogów kapitałowych minimalnych i wewnętrznych zawierają „Zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko" oraz „ Zasady szacowania kapitału wewnętrznego". Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji, po zastosowaniu współczynnika wsparcia w wysokości 0,7619 wobec MŚP.

Bank Spółdzielczy w Chynowie stosuje następujące metody wyliczania wymogów:

- metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- metodę wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego.

Ekspozycje kredytowe w podziale na klasy wg stanu na dzień 31.12.2017 r. (w tys. zł.)

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość ekspozycji	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem przed zastosowaniem współczynnika wsparcia MŚP	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniem współczynnika wsparcia MŚP	Wymóg kapitałowy
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	633	632	632	50
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	X	X	X	X
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	38	8	8	1
4.	Ekspozycje wobec instytucji	42.020	x	x	x
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	350	350	350	28
6.	Ekspozycje detaliczne	27.740	20.805	15.982	1.279
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	26.714	26.714	21.311	1.705
8.	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	659	659	659	53
9.	Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	X	X	X	X
10.	Ekspozycje kapitałowe	1.456	1.456	1.456	116
11.	Inne pozycje	3.207	1.549	1.549	124
Razem		**102.817**	**52.173**	**41.947**	**3.356**

2) Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	ryzyko kredytowe	3356
2.	ryzyko rynkowe (walutowe)	
3.	przekroczenie limitu dużych ekspozycji	
4.	przekroczenie progu koncentracji zaangażowań w podmioty spoza sektora finansowego	
5.	ryzyko operacyjne	499
	RAZEM	3855

3) Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota
1. ryzyko płynności	
2. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	
3. ryzyko koncentracji zaangażowań	
4. ryzyko kapitałowe	
RAZEM	

6. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta (CRR art. 439)

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, ponieważ w banku nie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu at. 439 CRR.

7. Bufory kapitałowe (CRR art. 440)

Na dzień 31.12.2017r. Bank nie był zobowiązany do ujmowania informacji w tym zakresie, ponieważ nie obowiązywały przepisy dotyczące utrzymania buforów kapitałowych.

8. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego (CRR art. 441)

Na dzień 31.12.2017r. Bank nie należał do banków systemowo istotnych.

9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)

1) Według stanu na dzień sprawozdawczy Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw na ryzyko kredytowe.
2) Bank do klasy której dotyczy niewykonanie zobowiązania zalicza ekspozycje, w przypadku których występuje przynajmniej jedna z poniższych sytuacji:
   a) Istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się dłużnika w okresie jednego roku ze zobowiązań wobec Banku;

b) Okres przeterminowania jest dłuższy niż 90 dni oraz przeterminowana kwota przekracza:
   - w przypadku ekspozycji detalicznych- 500 złotych,
   - w przypadku pozostałych klas ekspozycji- 3000 złotych.

3) Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

4) Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią (*liczoną jako suma stanów na koniec grudnia 2016r. oraz czterech kwartałów 2017 roku podzielona przez 5)* kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2016 roku do 31.12.2017 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	**Wyszczególnienie**	**Stan na dzień 31.12.2017r. w tys. zł.**	**Średnia kwota w okresie od 31.12.2016r. do 31.12.2017r.**
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	633	424
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	X	X
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	38	36
4.	Ekspozycje wobec instytucji	42.020	35.973
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	350	350
6.	Ekspozycje detaliczne	27.740	27.217
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	26.714	24.138
8.	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	659	641
9.	Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	X	X
10.	Ekspozycje kapitałowe	1.456	1.396
11.	Inne pozycje	3.207	3.929
Razem		**102.817**	**94.104**

Bank przyjmuje, iż klasy ekspozycji, które stanowią więcej niż 20% portfela kredytowego wyznaczają istotne klasy ekspozycji. Do istotnych klas ekspozycji kredytowych zaliczane są zatem następujące klasy:

-*ekspozycje wobec instytucji;*

-*ekspozycje detaliczne;*

-*ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach.*

4) Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na klasy ekspozycji.

a) Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	**Typ kontrahenta**	**Wartość w tys. zł**
1.	Banki Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	42020
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	
3.	Pomocnicze instytucje finansowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	
4.	Instytucje ubezpieczeniowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	
	Razem zaangażowanie w sektorze finansowym	**42020**

b) Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys. zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	13775 13775
3.	Przedsiębiorcy indywidualni Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	4255 4232 23
4.	Osoby prywatne Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	4658 4651 7
5.	Rolnicy indywidualni Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	32721 31317 1404
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	
	Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym	**55409**

c) Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
Należności normalne Należności pod obserwacją	38

Należności zagrożone	
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	**38**

d) Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności (z uwzględnieniem pozabilansu) według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela:

W tabeli poniżej bierzemy tylko istotne branże, tzn. takie które np. stanowią około 20% portfela kredytowego, te które stanowią mniejszy udział wrzucamy do kategorii zbiorczej „pozostałe".

Lp.	**Branże**	**Wartość w tys. zł**
1.	Rolnictwo, poza działami specjalnymi produkcji	32983
	Należności normalne	31579
	Należności pod obserwacją	
	Należności zagrożone	1404
2.	Inne (Pozostałe)	18983
	Należności normalne	18953
	Należności pod obserwacją	
	Należności zagrożone	30
	Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym	**51966**

e) Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności zgodnie ze sprawozdawczością FINREP według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela (w tys. zł.):

Bez określonego terminu	Sektor finansowy			
		Banki centralne		1 657
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	3 221
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		3 221
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		350
		Gospodarstwa domowe		
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			
		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
	Sektor finansowy			
		Banki centralne		

			Banki i oddziały instytucji kredytowych	16 876
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		16 876
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		
		Gospodarstwa domowe		86
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			
		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
<= 1 tygodnia		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
	Sektor finansowy			
		Banki centralne		
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	21 642
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		21 642
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		789
		Gospodarstwa domowe		1 423
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			
		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
> 1 tygodnia <= 1 miesiąca		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
	Sektor finansowy			
		Banki centralne		
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		85
		Gospodarstwa domowe		2 115
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			
		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
> 1 miesiąca <= 3 miesięcy		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
	Sektor finansowy			
		Banki centralne		
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	250
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		212
		Gospodarstwa domowe		4 112
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			
		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
> 3 miesięcy <= 6 miesięcy		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
	Sektor finansowy			
		Banki centralne		
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		1 060
		Gospodarstwa domowe		6 192
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			

> 6 miesięcy <= 1 roku		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
> 1 roku <= 2 lat	Sektor finansowy			
		Banki centralne		
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		4 269
		Gospodarstwa domowe		7 172
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			
		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
> 2 lat <= 5 lat	Sektor finansowy			
		Banki centralne		
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		3 393
		Gospodarstwa domowe		9 366
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			
		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
> 5 lat <= 10 lat	Sektor finansowy			
		Banki centralne		
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	377
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		377
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		2 854
		Gospodarstwa domowe		7 544
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			
		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
> 10 lat <= 20 lat	Sektor finansowy			
		Banki centralne		
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			
		Przedsiębiorstwa		1 113
		Gospodarstwa domowe		3 503
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych			
		Instytucje rządowe szczebla centralnego		
		Instytucje samorządowe		
		Fundusze ubezpieczeń społecznych		
	Sektor finansowy			
		Banki centralne		
			Banki i oddziały instytucji kredytowych	
			Inne monetarne instytucje finansowe	
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe		
		Pozostałe instytucje sektora finansowego		
	Sektor niefinansowy			

		Przedsiębiorstwa	
		Gospodarstwa domowe	121
		Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	
	Sektor instytucji rządowych i samorządowych		
		Instytucje rządowe szczebla centralnego	
		Instytucje samorządowe	
> 20 lat		Fundusze ubezpieczeń społecznych	

a) Struktura należności zagrożonych według typu kontrahenta na dzień 31.12.2017r. przedstawia poniższa tabela (w tys. zł.):

Wyszczególowienie	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	Przedsiębiorcy indywidualni	Osoby prywatne	Rolnicy indywidualni	Instytucje komercyjne działajace na rzecz gospodarstw domowych	Jednostki samorządu terytorialnego
Należności poniżej standardu Rezerwy celowe Korekty wartości					96 19 2		
Należności wątpliwe Rezerwy celowe Korekty wartości				7 3			
Należności stracone Rezerwy celowe Korekty wartości			23 23		1308 1520 7		
Należności zagrożone łącznie Rezerwy celowe łącznie Korekta wartości łącznie			23 23	7 3	1404 1539 9		

b) Zmiana stanu korekt wartości i rezerw celowych z tytułu ekspozycji zagrożonych, obejmująca:

- opis rodzajów korekt wartości i rezerw,
- saldo początkowe,
- kwoty umorzeń należności w ciężar odpisów w danym okresie,
- kwoty rezerw, odpisów aktualizujących,
- salda końcowe.

Stan i zmiany korekt wartości (w tys. zł.)- spowodowane zmianami w przepisach

Wyszczególowienie	***Stan na 31.12.2016 r***	***Stan na 31.12.2016 r przekształcenie porównawcze***	***Zwiększenia***	***Zmniejszenia***	***Stan na 31.12.2017r***
Prowizje według ESP korygujące wartości	494	471	758	561	668

należności, w tym:					
1.Prowizje korygujące należności od sektora niefinansowego	494	471	758	561	668
2.Prowizje korygujące należności od sektora budżetowego	X	X	X	X	X
3.Prowizje korygujące należności od sektora finansowego	X	X	X	X	X

Stan i zmiany rezerw celowych (w tys. zł.)

TREŚĆ	**Stan na początek roku obrotowego**	**Zwiększenie**	**Wykorzystanie**	**Rozwiązanie**	**Stan rezerw na koniec roku obrotowego**	**Wymagany poziom rezerw celowych**
1.Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego - w tym:	910	1595	X	893	1612	1612
- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	48	35	X	37	46	46
- poniżej standardu	31	78	X	90	19	19
- wątpliwe	7	165	X	169	3	3
- stracone	824	1317	X	597	1544	1544
2.Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	X	X	X	X	X	X
OGÓŁEM	910	1595	X	893	1612	1612

10. Aktywa wolne od obciążeń (CRR art. 443)

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiejkolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawienia dla potrzeb finansowania).

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

11. Korzystanie z ECAI- Zewnętrznych Instytucji Oceny Wiarygodności Kredytowej (CRR art. 444)

Bank nie korzysta z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej.

12. Ekspozycja na ryzyko rynkowe (CRR art. 445)

W zakresie ryzyka rynkowego Bank nie wyznaczał wymogów kapitałowych (art. 92 ust. 3 lit. b) CRR).

13. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów oraz strat powstałych z przyczyn zewnętrznych.

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody wskaźnika bazowego.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wynosił 499 tys. zł.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego prowadzony jest w ramach siedmiu rodzajów zdarzeń:

1. Oszustwo wewnętrzne,
2. Oszustwo zewnętrzne,
3. Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy,
4. Klienci, produkty i praktyka biznesowa,
5. Uszkodzenia zasobów,
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów,
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.

Oraz trzech linii biznesowych:

1. Bankowość komercyjna,
2. Bankowość detaliczna,
3. Płatność i rozliczenia.

W 2017 roku odnotowano straty z tytułu ryzyka operacyjnego :

- zakłócenia działalności i błędy systemów: zarejestrowano 12 zdarzeń, strata pośrednia wyniosła 0,00 zł.;

- wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi: 20 zdarzeń, strata pośrednia wyniosła 29,79 zł.;

Łącznie zarejestrowano 32 zdarzenia na łączną kwotę 29,79 zł. Z czego koszty pośrednie wyniosły 29,79 zł.

14. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447)

a) Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
1	Akcje SGB-Bank S.A.		1081
	RAZEM		**1081**

W 2017 roku Bank nie utworzył rezerwy z tytułu utraty wartości akcji.

Wartość bilansowa akcji – 1081 tys. zł.

Nazwa jednostki	Ilość udziałów	Wartość udziałów	Sposób wyceny
SGB-Bank S.A.	3540	354	cena nominalna
SGB-Bank S.A.	2567	257	cena nominalna
SGB-Bank S.A.	1580	158	cena nominalna
SGB-Bank S.A.	641	64	cena nominalna
SGB-Bank S.A.	1530	153	cena nominalna
SGB-Bank S.A.	950	95	cena nominalna
RAZEM		**1081**	

Wycena akcji (różnica między ceną nominalną a ceną emisji)- 72 tys. zł.

Bank posiada jeden udział w IPS w wysokości 1 tys. zł.

b) Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w tys. zł	Wartość rynkowa w tys. zł	Wartość godziwa w tys. zł
	Dłużne papiery wartościowe seria D	100	100	100

	Dłużne papiery wartościowe seria E	100	100	100
	Dłużne papiery wartościowe seria F	100	100	100
	RAZEM	**300**	**300**	**300**

15. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448)

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

1) Ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
2) Ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych,

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosował:
- lukę przeszacowania,
- metodę wyniku odsetkowego,
- metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej,
- analizę wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:

1) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wynik finansowy;
2) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wartość zaktualizowaną kapitału.

Dla testów wymienionych w pkt. 1 i 2 obliczona zmiana wyniku, stanowi podstawę do oszacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej.

Wpływ szokowej zmiany rynkowych stóp procentowych na wynik finansowy według stanu na dzień sprawozdawczy wyniósł 1027 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2017r. nie wystąpił dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej.

16. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (CRR art. 449)

Na dzień 31.12.2017r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

17. Polityka w zakresie wynagrodzeń (CRR art. 449)

Zasady wynagradzania stanowisk kierowniczych zawiera Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Chynowie.

Realizując zapisy zawarte w Uchwale nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku w sprawie „szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i sytemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku", dokonano oceny obowiązującego w Banku Spółdzielczym, systemu wynagradzania i stwierdzono, że brak w nim elementów zachęcających pracowników do podejmowania nadmiernego ryzyka.

W Banku nie funkcjonuje system wynagradzania oparty na zmiennych składnikach wynagradzania w rozumieniu Uchwały.

Bank realizując zapisy Uchwały i stosując wskazaną w niej zasadę proporcjonalności wprowadza niniejszą „Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Chynowie", w ograniczonym zakresie, korzystając z możliwości indywidualnego określenia sposobu i zakresu stosowania przepisów dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń.

Bank nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Bank z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym ustala, iż Polityka dotyczyć będzie Zarządu Banku.

Bank dokonał i raz w roku dokona analizy stanowisk, wymienionych w treści Uchwały oraz określi krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka

Banku, jak również dokonał i raz w roku dokona analizy zasadności wprowadzenia systemu wynagradzania pracowników opartego na zmiennym składniku wynagrodzeń w rozumieniu Uchwały, w odniesieniu do konkretnych stanowisk, przy uwzględnieniu treści §27 ust. 2 pkt. 1 Uchwały nr 258/2011.

Dla celów Polityki, po dokonaniu analizy, przyjmuje się, że osobami mającymi istotny wpływ na profil ryzyka Banku są członkowie Zarządu Banku.

Do obowiązującego w Banku systemu wynagradzania członków Zarządu wprowadza się zmienny składnik wynagrodzenia w rozumieniu Uchwały nr 258/2011- premię roczną.

Premia roczna, przyznawana jest na podstawie oceny efektów pracy członka Zarządu Banku.

Oceny dokonuje Rada Nadzorcza najpóźniej do końca drugiego kwartału roku następującego po okresie oceny.

W sytuacji, gdy Bank objęty został programem naprawczym w rozumieniu przepisów Prawa bankowego, jest w likwidacji lub ogłoszono upadłość Banku oraz w przypadku negatywnej oceny efektów pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza może zmniejszyć lub nie przyznawać premii rocznej.

Ocena efektów pracy członka Zarządu Banku dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego i obejmuje 3 lata, tzn. rok miniony oraz 2 poprzednie.

Kryteriami oceny efektów pracy są: jakość portfela kredytowego, realizacja planu finansowego Banku, realizacja przyjętej strategii (kierunków działania).

Jakość portfela kredytowego mierzona jest procentowym udziałem kredytów zagrożonych (suma ekspozycji zaklasyfikowanych do 2, 3, i 4 grupy ryzyka) w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym.

Pozytywna ocena uwarunkowana jest od łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- utrzymania udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym na poziomie nie wyższym niż średnie udziały w sektorze bankowym publikowane przez KNF w cyklicznym Raporcie o sytuacji Banku,
- realizacji planu finansowego Banku poprzez osiągnięcie wyniku finansowego na poziomie nie niższym niż 80% planowanego wyniku,
- realizację przyjętej strategii (kierunków działania).

Oceny dokonywane są w momencie przyznania premii.

Podstawą oceny dokonanej w:

a) 2013 roku- są efekty pracy członka Zarządu w 2012 roku,

b) 2014 roku- są efekty pracy członka Zarządu w latach 2012 i 2013,

c) W kolejnych latach- efekty pracy członka Zarządu za 2 lata poprzedzające dokonywanie oceny i rok miniony.

Przy ocenie pracy członka Zarządu Banku Rada Nadzorcza uwzględnia zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto.

Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku. Łączna kwota premii rocznej dla członków Zarządu Banku ustalana jest w wysokości 5 % rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 20% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Rada Nadzorcza podejmuje decyzje o przyznaniu premii rocznej w formie uchwały dla poszczególnych członków Zarządu Banku zgodnie z „Regulaminem wynagradzania Członków Zarządu."

Wypłata premii rocznej następuje jednorazowo.

Politykę zatwierdza i weryfikuje Rada Nadzorcza.

Wdrożenie polityki podlega raz w roku przeglądowi dokonywanemu przez audyt wewnętrzny.

Wyniki z tego przeglądu przedstawiane są w formie raportu Radzie Nadzorczej.

Zasady przyjęte w Polityce zostaną odzwierciedlone w regulacji dotyczącej zasad wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego.

Informacje o sumie wypłaconych w 2017r. wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu uchwały 258/2011 KNF. (w tys. zł.)

	Stanowiska kierownicze	Stałe składniki	Zmienne składniki	Ilość osób
1.	Członkowie Zarządu	390	25	3
2.	Pozostali pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF			

Informacje o sumie wypłaconych w 2017r. wynagrodzeń z tytułu motywacji nowo zatrudnionych oraz odpraw związanych z ustaniem stosunku zatrudnienia z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF:

w tys. zł

L.p.	Tytuł wynagrodzenia:	Wartość:

1.	Suma wypłat indywidualnych odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	X
2.	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	X
3.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	X
4.	Suma wypłat zmiennych składników wynagradzania z tytułu nawiązania w 2017r. stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	X
5.	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	X
6.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	X

18. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności definiowane jest jako ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nieakceptowalnych strat.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza – która:
   1) w ramach pełnionego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku;
   2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem;
   3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank,
   4) zatwierdzanie scenariuszowych planów awaryjnych płynności.
2. Zarząd:
   1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności;
   2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności;

3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad, o których mowa w pkt 2;
4) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą. wyrażonego apetytem i tolerancją na ryzyko

3. Zespół zarządzania ryzykami i analiz – będący komórką monitorującą ryzyko płynności, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonujący zadania związane z:
   1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
   2) zgłasza potrzebę zmian w polityce płynnościowej Banku;
   3) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
   4) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
   5) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
   6) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności
   7) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
   8) oceną poziomu ryzyka płynności;
   9) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności,
   10) opracowywanie scenariuszy sytuacji kryzysowych;
   11) opracowuje propozycje rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
   12) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
4. Zespół finansowo-księgowy – będący komórką zarządzającą ryzykiem płynności, która podlega członkowi Zarządu ds. finansowych, wykonujący zadania związane z:
   1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową;
   2) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków;
   3) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i wewnętrznego

NSFR.

5. Pozostałe komórki lub osoby odpowiedzialne za:
   1) kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych;
   2) sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego;

przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych.

Oferta depozytowa Banku kierowana jest do podmiotów niefinansowych oraz instytucji samorządowych.
Bank Spółdzielczy w Chynowie zrzeszony jest w zrzeszeniu SGB-Bank S.A. oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.
Bank zakłada możliwość pozyskania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego. W sytuacji awaryjnej dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.

W ramach zabezpieczenia płynności bank korzystał z następujących czynności wykonywanych przez Bank Zrzeszający:
- utrzymywania rezerwy obowiązkowej za Bank na poziomie wymaganym przez NBP,
- lokowania nadwyżek środków finansowych Banku poprzez przyjmowanie depozytów,
- zakupu instrumentów finansowych,
- dokonywania zasileń i przyjmowanie odprowadzeni gotówki.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

1) struktury i stabilności źródeł finasowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
2) stosowania niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych,
3) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
4) poziomu aktywów nieobciążonych,
5) analizy wskaźników płynności,

6) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,

7) wyników testów warunków skrajnych,

8) stopnia przestrzegania limitów.

Bank Spółdzielczy w Chynowie dokonuje kalkulacji nadzorczych miar płynności na każdy dzień roboczy.

Kalkulacja nadzorczych miar płynności przez Bank o sumie bilansowej poniżej 200 mln zł. według stanu na dzień 31.12.2017 r.:

Aktywa		**w tys. zł.**
A1 Podstawowa rezerwa płynności		28 602
A2 Uzupełniająca rezerwa płynności		14 436
A3 Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym		942
A4 Aktywa o ograniczonej płynności		53 763
A5 Aktywa niepłynne		3 602
A6 Aktywa ogółem		101 345
Pasywa		
B1 Fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta		15 467
Miary płynności	**Wartość minimalna**	
M1 Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem ((A1+A2)/A6)	0,20	0,42
M2 Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (B1/A5)	1,00	4,29

W analizowanym okresie 2017r. nie wystąpiła sytuacja obniżenia się wskaźnika udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem poniżej limit.

Wskaźnik płynności LCR pokazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności. Na koniec badanego miesiąca wyniósł 277%. (Min. 80%.)

W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów, dokonuje się analizy rozkładu ich zapadalności/wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. luki płynności.

Wskaźniki luki

LUKA	<= 1 tygodnia	> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	> 6 miesięcy <= 1 roku	> 1 roku <= 2 lat	> 2 lat <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat
Limit		**1,00**	**0,90**	**0,90**	**0,80**	**1,20**	**1,20**	**1,10**	**1,10**	**1,00**
Wskaźnik luki	1,80	3,59	3,57	2,19	1,73	0,65	0,72	0,69	0,38	0,25

Według stanu na 31.12.2017 r. wskaźnik luki w przedziale do 1 m-ca ukształtował się na poziomie 3,59 (limit minimum 1,00). W okresie do 12 miesięcy wskaźnik liczony wg danych narastających wyniósł 1,73 (limit minimum 0,80). W przedziałach powyżej roku wskaźniki kształtowały się poniżej limitowanych poziomów maksymalnych. Wszystkie wskaźniki mieściły się w granicach przyjętych limitów.

19. Dźwignia finansowa (CRR art. 451)

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego.

Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych

Bank ustala limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 3% (limit w Systemie Ochrony jest ustalony na minimum 3%).

Wykonanie na 31.12.2017r. wskaźnika dźwigni wyniosło 15,04 %.

20. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy- Prawo bankowe.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej, oraz Radę Nadzorczą w zakresie członków Zarządu. Ocena ma charakter uprzedni, tj. przed powołaniem do pełnienia funkcji oraz następczy, tj. w trakcie pełnienia funkcji. Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie powinni również pełnić funkcji

Członka Zarządu oraz Rady Nadzorczej w innych podmiotach w liczbie ograniczonej przez art. 22aa ust. 2 w powiązaniu z ust. 3.
Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej zgodnie z dokonaną w 2017 roku oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy- Prawo bankowe.

21. Informacja o systemie kontroli wewnętrznej

W Banku działa system kontroli wewnętrznej, którego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewnienia:

1. Skuteczności i wydajności działania Banku;
2. Wiarygodności sprawozdawczości finansowej, nadzorczej oraz informacji zarządczej;
3. Zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi;
4. Bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji.

W celu sformalizowania systemu kontroli wewnętrznej i zapewnienia prawidłowego oraz skutecznego jej funkcjonowania, wprowadzono Regulamin kontroli wewnętrznej i audytu w Banku Spółdzielczym w Chynowie.
Regulamin ten określa cel, zakres i zasady funkcjonowania kontroli wewnętrznej.
Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku.
Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w tym nad audytem wewnętrznym sprawuje Prezes Zarządu.
Kontrola wewnętrzna w Banku wykonywana jest w sposób niezależny, obiektywny i odpowiedzialny:
- Poprzez niezależność kontroli wewnętrznej rozumieć należy warunki działania kontroli wewnętrznej dające gwarancję, że kontrolujący bez żadnych zewnętrznych nacisków przeprowadza kontrole według ustalonych metod, dokonuje oceny skuteczności procedur i regulaminów oraz sporządza dokumentację pokontrolna. Niezależność umożliwia bezstronny i niedwuznaczny osąd działalności poddanej kontroli.
- Obiektywność kontroli rozumiana jest jako niezależna od czynników pozamerytorycznych ocena dokonywana przez kontrolujących, co oznacza, że kontrolujący nie mogą być

stronniczy i nie mogą uzależniać swojej opinii w kwestii kontrolowanego tematu od opinii innych.

- Odpowiedzialność kontroli wewnętrznej oznacza dokonywanie prawidłowej oceny, adekwatności, skuteczności oraz efektywności i jakości wewnętrznych systemów Banku, co oznacza prezentowanie w dokumentacji pokontrolnej sprawdzonych zadań, które wymagają podjęcia działań naprawczych, unikanie niedomówień i nieścisłości.

Do rodzajów kontroli wewnętrznej należą:

1. Kontrola bieżąca- każdy pracownik ma obowiązek przeprowadzania kontroli dokumentów które otrzymuje oraz które sporządza oraz kontrolę na drugą rękę;
2. Kontrole planowane:

   a) audyt wewnętrzny- sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony w okresie oceny systemu kontroli wewnętrznej (funkcjonalnej), zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz adekwatnością kapitałową;

   b) kontrole kierownicze- sprawowane przez Członków Zarządu;

   c) kontrole problemowe- obejmujące badanie wybranych zagadnień lub przebiegu określonych czynności w jednej lub kilku komórkach organizacyjnych Banku, przez Członków Zarządu Banku.
3. Kontrole doraźne- postępowania wyjaśniające podejmowane na polecenie Prezesa Zarządu lub na wniosek Rady Nadzorczej Banku
4. W obszarze bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji Zarząd może podjąć decyzję o zlecenie wykonania audytu przez Spółdzielczy System Ochrony lub podmiotowi zewnętrznemu, które zapewniają:

   a) odpowiednie kwalifikacje osób przeprowadzających audyt, potwierdzone odpowiednimi certyfikatami,

   b) wykorzystanie uznanych standardów międzynarodowych i dobrych praktyk.

22. Oświadczenie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Chynowie oświadcza, że opisane w Informacji w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału w Banku Spółdzielczym w Chynowie według stanu na 31.12.2017r. dotyczące zarządzania ryzykiem dają pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Chynowie